

Lausunto annetaan Lausuntopalvelun kautta.

1/6

Ympäristöministeriö

31.01.2022

Dnro 7/2022

LAUSUNTO: HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI JÄTELAIN JA MERENKULUN YMPÄRISTÖNSUOJELU- LAIN MUUTTAMISESTA

Pääasiallinen sisältö

Luku 1 (Asian tausta ja valmistelu)

HE on valmisteltu virkatyönä YM:ssä. YM järjesti teemakohtaisia sidosryhmätilaisuuksia direktiivin täytäntönnäpänön kannalta merkityksellisille sidosryhmille. Valmistelun etenemisestä tiedotettiin myös jätealan strategista yhteistyöryhmää ja muovitiekartan yhteistyöverkostoa. MTK katsoo, että tietoa on kertynyt hajanaisesti ja HE:n valmistelu olisi tarvinnut tätä tiiviimpää yhteistyötä myös MTK:n kanssa erityisesti pakkausten tuottajavastuukysymyksissä.

Luku 2 (SUP-direktiivin tavoitteet ja pääasiallinen sisältö)

MTK pitää SUP-direktiivin art. 1 mukaisia tavoitteita ehkäistä ja vähentää sen soveltamisalaan kuuluvien muovituotteiden haitallista (sana haitallista puuttuu HE:stä) vaikutusta ympäristöön ja ihmisten terveyteen sekä edistää siirtymistä kiertotalouteen tärkeinä.

On tärkeää, että hyödynnetään direktiivin sallimaa mahdollisuutta kansallisesti määritellä tuottaja. Lisäksi MTK tukee sitä, että eräät direktiivin vaatimukset (art. 4 kansalliset kulutuksen vähennystoimet, art. 8 laajennettu tuottajavastuu) saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä toimivaltaisten viranomaisten ja asianomaisten toimialojen välisillä sopimuksilla.

MTK kuitenkin huomauttaa, että muovidirektiivin tuottajan määritelmä poikkeaa kansallisen jätelain ko. toimijan määritelmästä. Muovidirektiivin tuottajalla tarkoitetaan "jäsenvaltioon sijoittunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ...ammattimaisesti valmistaa, täyttää, myy tai tuohon maahan ja saattaa kyseisen jäsenvaltioon markkinoille kertakäyttöisiä muovituotteita..." (SUPD art. 3(11a)). Tuottajavastuun osalta direktiivi jatkaa samoilla linjoilla kuin muutkin unionioikeuden säädökset, jotka säätelevät tuottajavastuuta (mm. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/53/EY, annettu 18 päivänä syyskuuta 2000, romuajoneuvoista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/19/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta). Direktiivien tarkoituksena on saada tuotteiden tuottajat valmistamaan ympäristön kannalta parempia tuotteita ja saattamaan sellaisia myös markkinoille kuluttajan saataville. Tuottaja ymmärretään siis ko. tuotteen valmistajaksi tai tuotteen ensimmäistä kertaa markkinoille saattajaksi.

Suomessa on kuitenkin pakkausten osalta tuottaja määritelty ja tuottajavastuu kohdennettu hieman muista tuottajavastuualoista poikkeavasti eli pakkauksissa tuottaja on tuotteen pakkaaja tai pakatun tuotteen maahantuoja eikä itse pakkausmateriaalin valmistaja. Nyt HE:ssä esitetään ns. palvelupakkausten osalta vastuun siirtämistä pakkausmateriaalin valmistajalle. MTK:n mielestä tuottajan määritelmän pitää olla yhtenevä unionilainsäädännön kanssa ja pakkausten osalta pitää luopua poikkeavasta määritelmästä kokonaisuudessaan, ei vain ns. palvelupakkausten osalta. Poikkeavat määritelmät aiheuttavat tuottajavastuuseen epämääräisyyttä ja lisäävät vapaamatkustajien määrää.

Luku 3 (Nykytila ja sen arviointi)

Esityksessä arvioidaan, että liikevaihtorajan poistaminen tuo pakkausten tuottajavastuun piiriin noin 31000–39000 uutta yritystä nykyisten 4300 yrityksen lisäksi. Arviossa eivät ole kuitenkaan mukana maatalousyrittäjät, joiden enemmistön arvioidaan olevan alle 1 milj. euron liikevaihdon yrityksiä. Kyseessä ei ole vain enemmistö vaan suurin osa. Luken kannattavuuskirjanpitoloksiin pohjautuen vuonna 2019 maa- ja puutarhataloutta harjoittavien yritysten liikevaihdon keskiarvo oli 152400 euroa. Suurin keskiarvo (964200 euroa) oli siipikarjatiloiilla, joita on kuitenkin määrällisesti vähemmän kuin muita tuotantosuuntia edustavia tiloja (https://portal.mtt.fi/portal/pls/portal/tt_mtt.tt_mtt_kankir_pack.laheta).

Pakkausten tuottajavastuun piiriin tulisivat ne maatalousyrietykset, jotka ammattimaisesti pakkaavat tuotteita toimitettavaksi elintarviketeollisuuteen, tukkuun, vähittäiskauppaan, pakkaamoihin tai pakkaavat tuotteita esim. tilamyyntiin. Elintarvikkeiden lisäksi pakkaaminen koskee myös mm. rehujen tai polttopuiden pakkaamista. Tähän ryhmään kuuluu arvioiden mukaan tuhansia yrityksiä.

Luku 4 (Ehdotukset ja niiden vaikutukset)

SUP-direktiivi sääntelee merellä käytettävien muovien sisältävien kalastusvälineiden tuottajavastuuta. MTK tukee esitystä, että tuottajavastuun piiriin säädetään kansallisesti kaikki Suomessa käytettävät muovit sisältävät kalastusvälineet, koska niiden määrittely vesialueen mukaan on käytännössä mahdotonta.

Ehdotuksen mukaan SUP-direktiivin edellyttämät kansalliset kulutuksen vähennystoimet pyritään lainsäädännön sijasta ensisijaisesti määrittämään ja toteuttamaan green deal -sopimuksella, jonka kautta toimialoilla on mahdollisuus kohdentaa vähennystoimet toimialojen näkökulmasta tehokkaimmalla ja toimivimmalla tavalla. Lainsäädäntö olisi vasta toissijainen vaihtoehto. MTK näkee sopimukseen perustuvan käytännön ja sen laajamittaisen hyödyntämisen hyvänä toimintatapana.

Nykyinen kansallisesti säädetty pakkausten tuottajavastuusäätelyn liikevaihtoraja poistuu, koska EU-jätesäädöspaketti ja SUP-direktiivi eivät salli kansallisia tuottajavastuurajauksia. Tästä aiheutuu huomattava tuottajavastuullisten pakkaustuottajien määrän kasvu. Lisäystä pyritään vähentämään lisäämällä lakiin pakkausten tuottajan määritelmästä poikkeava uusi palvelupakkausten tuottajan määritelmä, jonka mukaan tuottaja on tuotteen pakkaajan tai pakatun tuotteen maahantuojan sijasta kyseisen pakkauksen valmistajaa tai maahantuojaa. Palvelupakkauksina pidettäisiin sellaisia pakkauksia, joita käytetään pääsääntöisesti elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden pakkaamiseen myyntipaikalla suoraan kuluttajalle. Uusien vaatimusten aiheuttamaa hallinnollista taakkaa voitaisiin vähentää pienten tuottajayritysten osalta säätämällä niille kevennetyt rekisteröinti- tai raportointivaatimukset.

Maa- ja puutarhataloutta harjoittavien näkökulmasta palvelupakkausten tuottaja -malli sekä kevennetyt rekisteröinti- tai raportointivaatimukset ovat erittäin tärkeitä, mutta eivät kuitenkaan riittäviä. Tilat, jotka myyvät pakattuja tuotteita muille kuin suoraan kuluttajille (kauppa, teollisuus, välittäjät, ravintolat, toiset maatilat jne.) säilyisivät kuitenkin tuottajavastuullisina. Myös näissä tapauksissa tuotemäärät voivat olla melko vähäisiä, jolloin tuottajavastuuseen liittyvä hallinnollinen taakka muodostuu helposti kohtuuttomaksi. MTK yhtyykin esityksessä todettuun: ”Joka tapauksessa esityksestä aiheutuvat hallinnolliset kustannukset kohdistuvat suhteellisesti raskaimmin pieniin yrityksiin ja toimintaansa aloittaviin yrityksiin.”

Esimerkkinä toiselle yritykselle (tilalle) myynnistä ovat esimerkiksi käärintäkalvoon pakatut rehupaalit tai säkkiin pakattu kylvösiemen. Rehupaaleja tai pakattua viljaa voidaan myös myydä esimerkiksi kotitalouksille, joilla on harrastehevonen, jolloin kyse lienee palvelupakkausten tuottaja -mallin mukaisesta myynnistä. Osa rehusta ja siemenistä käytetään omalla tilalla. Sen erittelemisen, kuinka paljon pakkausmateriaalia on käytetty kussakin tarkoituksessa, on hankalaa ja vaatii laajan kirjanpidon ja paljon työtä. Esityksessä puhutaan ammattimaisesta pakkaamisesta, mutta sitä arvioidaan kuitenkin tapauskohtaisen kokonaisharkinnan perusteella eli tarkkaa määritelmää ei ole. MTK esittää, että laissa tai tapauskohtaisessa harkinnassa määritellään ammattimainen pakkaaminen siten, että satunnaisesti myös muille kuin kuluttajille myyvät tilat ovat kokonaisuudessaan palvelupakkausten tuottaja -mallin piirissä ellei mallia muuteta seuraavaksi esitetyllä tavalla.

MTK katsoo, että palvelupakkausmääritelmä tulisi laajentaa Ruotsin mallin (Serviceförpackning genom att den fylls vid försäljningstillfället eller används för obearbetade produkter från jordbruk eller trädgårdsnäring) mukaiseksi eli palvelupakkaukseksi tulisi katsoa myyntipaikalla täytettävät pakkaukset sekä maataloudesta ja puutarhatuotannosta saatavien jalostamattomien tuotteiden pakkaamiseen käytetyt pakkaukset. Ruotsin mallissa ei myöskään puhuta kuluttajamyynnistä, ja MTK esittääkin kuluttaja-sanana poistamista myös HE:n esityksen mukaisesta palvelupakkausten tuottaja -mallin määritelmästä. Tällöin maatalous- ja puutarhayrittäjien jalostamattomien maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkaamiseen käyttämien pakkausten, kuten kurkkukalvojen, marjalaatikoiden ja peruna- ja vihannespussien, tuottajavastuu kuuluu muiden palvelupakkausten tavoin pakkauksen valmistajalle tai tyhjän pakkauksen maahantuojalle eikä myöskään ostajan statuksella olisi vaikutusta. Jalostamattomaksi maataloustuotteeksi tulee tässä yhteydessä katsoa myös säilörehu.

Lisäksi MTK muistuttaa, että myös SUP-direktiivin mukaisen tuottajavastuun piiriin kuuluvat ohuet muovipussit, tulee tulkita tuottajavastuun osalta palvelupakkaustuotteeksi MTK:n esittämän palvelupakkausmallin mukaisesti.

Esityksessä arvioidaan, että uusia tuottajia koskevat tuottajayhteisöjen perimät vuosittaiset kierrätysmaksut olisivat nykyisillä kierrätysmaksuilla ja keskimääräisellä pakkausmäärällä keskimäärin 12–468 euroa riippuen markkinoille saatetusta pakkausmateriaalista. Tämä arvio on epätosi. Ringin asiakasmaksun vähimmäistaso on 265 € vuonna 2022, jonka lisäksi jokaiselta sadalta kilolta maksetaan materiaalin ja asiakastyypin mukainen kierrätysmaksu. Tuottajayhteisöt arvioivat, että pakkausten tuottajavastuun kustannukset tulevat kuitenkin nousemaan, kun tuottajien kustannusvastuu kuntien järjestämän kiinteistökeräyksen kustannuksista tulee sovellettavaksi vuonna 2023. Lisäksi tuottajayhteisö voi periä hallinnollisia maksuja tuottajalta pakkausjäteasetuksen mukaisesti. Kierrätysmaksut voi jäädä suhteellisen alhaiseksi, jolloin hallinnolliset kustannukset muodostuvat suureksi suhteessa kerättyyn kierrätysmaksuun. MTK katsoo, että myös tämä puoltaisi palvelupakkausten tuottaja -mallin muuttamista.

Esityksessä todetaan talousvaikutuksista: ”SUP-direktiivin soveltamisalaan kuuluvia tuotteita valmistavien suuryritysten osalta yritysvaikutuksia voi lieventää mahdollisuus allokoita tuotantoa muualle Eurooppaan tai Euroopan ulkopuolelle. Tuotantoa siirrettäessä yritysten markkina-asemassa ei välttämättä tapahdu suuria muutoksia, vaikka toiminta Suomessa muuttuu.” MTK ihmettelee, että tällaista vaihtoehtoa edes esitetään vaikutusten lieventämiseksi. Pienempien yritysten, kuten maatalojen, kohdalla tällainen ei ole edes mahdollista. Lainsäädännön tulee olla sellaista, että se mahdollistaa eri elinkeinojen harjoittamisen ja taloudellisen toimeliaisuuden Suomessa. MTK myös muistuttaa, että pääministeri Marinin hallitusohjelman kohdassa 3.4.2 tavoitteen 2 kannattavuuden parantamisen keinovalikoimassa todetaan: ”Lainsäädännöllisin toimin ei aiheuteta lisäkustannuksia ilman kompensatiota maatalousyrittäjille.” Näin ollen, tämä hallituksen esitys on hallitusohjelman vastainen, eikä esityksessä ole annettu talousarviota siitä, paljonko esityksen kompensointiin tarvittaisiin budjetista varoja saatikka sitä, miten se ohjattaisiin maatalousyrittäjille.

HE:ssä kustannusvaikutuksia on kuvattu hyvin pintapuolisesti. Maatalouden osalta kustannusvaikutuksia ei ole mietitty lainkaan. Esitetty malli tuo runsaasti hallinnollista lisätyötä, josta tulee merkittäviä kustannuksia. On mietittävä tarkkaan, kuinka paljon on tarpeen panostaa, että saadaan muutamia kymmeniä eroja perittyä, jos järjestelmän kustannukset ovat moninkertaiset. Jokainen rahan siirto yrityksessä, suuntaan taikka toiseen, aiheuttaa kymmenien eurojen kustannukset.

Luku 5 (Muut toteuttamisvaihtoehdot)

MTK pitää hyvänä, että valmistelun aikana on pohdittu erilaisia toteuttamisvaihtoja. MTK katsoo, että vaihtoehtoa 4, jossa 1 milj. euron liikevaihtoraja poistetaan ja muutettaisiin kaikkien pakkausten tuottajaksi kotimainen pakkausten valmistaja, pakkausten maahantuojaja tai pakatun tuotteen maahantuojaja, olisi pitänyt selvittää vielä tarkemmin. Tämä vaihtoehto olisi vähentänyt tuottajavastuullisten yritysten määrää merkittävästi ja keventänyt siten esim. hallinnollista taakkaa. Tästä kuitenkin luovuttiin, koska uudessa jätelaissa säädetään paljon uusia velvoitteita pakkausten tuottajille, eikä nähty tarkoituksenmukaisena muuttaa pakkausten tuottajien toimintaympäristöä näin ratkaisevasti lyhyen ajan sisällä. Perustelu on kuitenkin hämmentävä, koska myös valittu vaihtoehto tuo suuria muutoksia laajentamalla tuottajavas-

tuullisten määrää merkittävästi ja mukaan tulee tahoja, joiden toiminta on hyvin vähäistä. Joka tapauksessa tulee siirtyä kohti vaihtoehtoa 4, jolloin nyt suunnitellusta mallista tulisi vain tarpeettomia kustannuksia aiheuttava välivaihe. Tätä välivaihetta ei tule kevyin perustein hyväksyä, sillä esitys on, kuten toisaalla mainitaan, hallitusohjelman vastainen.

Luku 8 (Lakia alemman asteinen sääntely)
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

Luku 12 (Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys)
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

Jätelain muutosehdotus

6 § (Muut määritelmät) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa sen lisäksi, mitä on todettu lukukohtaisissa kommentteissa.

24 a § (Markkinavalvonta) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

25 § (Muut valvontaviranomaiset) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

46 § (Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

47 a § (Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

47 b § (Kustannusvastuun piiriin kuuluvat alueet) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

47 c § (Kustannusvastuun toteuttamiseksi tarvittavien tuoteryhmäkohtaisten korvausten määrittäminen) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

47 d § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten maksaminen kunnille) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

47 e § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten tarkistaminen) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

47 f § (Kustannusvastuun jakaminen samaa tuoteryhmää edustavien eri tuottajayhteisöjen sekä tuottajien kesken) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

48 § (Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat) + pykäläkohtaiset perustelut
Lakiluonnoksessa pakkausten tuottajavastuullisten toimijoiden määritelmää ehdotetaan muutettavaksi seuraavalla tavalla "6) pakkaukset, joiden tuottajana pidetään tuotteen pakkaajaa tai pakatun tuotteen maahantuojaa; kuitenkin palvelupakkausten, joita käytetään pääsääntöisesti elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden, mukaan lukien käsittelemättömien maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkaamiseen myyntipaikalla suoraan kuluttajille, tuottajana pidetään niiden valmistajaa tai maahantuojaa;"

MTK vaatii, että pakkausten tuottajan määritelmä muutetaan siten, että palvelupakkauskonseptissa huomioidaan laajemmin maatalousalan toimijat Ruotsin tapaan: "6) pakkaukset, joiden tuottajana pidetään tuotteen pakkaajaa tai pakatun tuotteen maahantuojaa; kuitenkin palvelupakkausten, joita käytetään

pääsääntöisesti elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden pakkaamiseen myyntipaikalla tai jalostamattomien maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkaamiseen, tuottajana pidetään pakkausten valmistajaa tai maahantuojaa”.

Perustelut:

Maataloustuotannossa tapahtuu satunnaisesti, mutta kuitenkin toistuvasti, tilojen välistä ja suoraan kuluttajille pientä pakattujen tuotteiden kaupankäyntiä, joiden vuosittainen liikevaihto on koko yrityksen liikevaihtoon nähden marginaalista. Tämän kaltaisia tuotteita ovat mm. olki- ja nurmipaalit, klapisäkit, säkilliset viljaa esimerkiksi hevostiloille tai kanatilan munien suoramyynni kuluttajalle ns. munakioskista jne. Moni maatalousyrittäjä pakkaa maataloustuotteitaan puulaatikoihin, suursäkkeihin, paperipusseihin, kuljetuskennoihin jne., joissa käsittelemättömiä maataloustuotteita kuljetetaan toisen yrittäjän käsiteltäväksi myyntikuntoon kuluttajamarkkinoille saattamista varten.

Maatalousyrittäjien liiketoiminta on usein hyvin monipuolista ja vaihtelevaa, ja tämän lisäksi yrittäjien lukumäärä suuri. MTK katsoo, että maatalousyrittäjien joukosta ei pystytä rajaamaan tarkasti sellaista ryhmää pois, joka ei joskus pakkaisi ennakkoon, ennen varsinaista myyntitapahtumaa (mm. toreillakin tuotteita on valmiina pakattuina), maataloustuotteita myytäväksi toiselle yrittäjälle tai kuluttajalle. Tästä syystä MTK vaatii, että maataloustuottajille on myönnettävä pakkausten tuottajavastuuelvoitteeseen poikkeus jalostamattomien maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkauksille. Lisäksi asiakkaan statuksella ei tule olla merkitystä siihen, kuka on pakkauksen osalta tuottajavastuullinen, kun pakkaaminen tapahtuu myyntipaikalla. Pakkausten tuottajavastuun maksuvelvoitteet ja hallinnollinen taakka muodostuvat helposti liian suureksi suhteessa myynnistä saatavaan liikevaihtoon ja johtaisi käytännössä esim. rehu- ja olkimarkkinoiden tarpeettomaan rajoittumiseen tai että paalikauppaa käytäisiin vaihdantataloudella tai rehu- raaka-aine myytäisiin ns. pystyyn eli sadonkorjuu-urakointi tilattaisiin ostajan lukuun. Vaikka pakkausten tuottajavastuun valvonta ei välttämättä kohdistuisikaan ensimmäisenä satunnaisesti pakkaaviin yrittäjiin, lainsäädäntöä ei lähtökohtaisesti saisi laatia sellaiseen muotoon, jota on mahdoton tai kohtuuttoman kallista valvoa. Tiedämme jo nyt, että pakkausten tuottajavastuuelvoitteen valvonta on vähäistä ja yrityskentässä on nykyisinkin vapaamatkustusta.

Koska eri tahot saattavat ymmärtää jalostamattomalla maatalous- ja puutarhatuotteella eri asioita, tulee tästä asiasta olla perustelumistiössä lyhyt kuvaus esimerkkeineen. Esimerkiksi säilörehupaalit on katsottava tässä yhteydessä jalostamattomaksi maataloustuotteeksi.

On huomattava, että muutosesitys ei poista tuottajavastuuta vaan ainoastaan siirtää sitä ketjussa taaksepäin. Jalostamattomien maatalous- ja puutarhatuotteiden ja rehun pakkausmateriaalit olisivat pakkausten tuottajavastuun piirissä niiden yritysten kautta, jotka toimittavat myyvät pakkausmateriaalia maatalousyrittäjille. Näin ollen mm. paalikalvojen valmistaja tai maahantuojatavarantoimittajat maksaisivat syntyvän pakkausjätteen kierrätysjärjestelmän kustannuksista.

Vaihtoehtoisesti maatalousyrittäjien hallinnollista taakkaa voidaan keventää määrittelemällä ammattimainen toiminta pakkausten tuottajavastuun osalta siten, että satunnainen toiselle yrittäjälle pakatun tuotteen myyminen rajautuisi pakkausten tuottajavastuuelvoitteen ulkopuolelle esimerkiksi nostamalla raportoitavien pakkausmateriaalikilojen minimimäärä tonniin. Tämä keventäisi muidenkin kuin maatalousyrittäjien hallinnollista taakkaa (esimerkiksi käsityöyrittäjät), mutta pitäisi pakkausten tuottajavastuun piirissä ne maatalousalan toimijat, joiden liikevaihdosta valtaosa tulee pakattujen tuotteiden myynnistä.

49 § (Käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanotto ja kuljetus) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

51 § (Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

53 a § (Tuottajan omavalvonta) + pykäläkohtaiset perustelut
Omavalvontasuunnitelman laadinta tuo lisää hallinnollista taakkaa ja kustannuksia. Lisäksi ennakoimattomia kuluja voi tulla siitä, että Pirkanmaan ELY-keskukselle annettaisiin oikeus tarvittaessa edellyttää omavalvonnan tueksi teetetävän riippumattoman ja ammattitaitoisen henkilön tarkastuksen. Tämä vastoin

hallitusohjelman linjauksia, joten on äärimmäisen tärkeää, että jalostamattomia maatalous- ja puutarha-tuotteita pakkaavat maatalousyrittäjät rajataan tuottajavastuun ulkopuolelle siirtämällä vastuu pakkaus-materiaalin tuottajalle.

62 § (Tuottajayhteisöön liittyminen) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

66 a § (Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

69 § (Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

128 § (Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset + niiden perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

Merenkulun ympäristönsuojelulain muutosehdotus

3 § (Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa) + pykäläkohtaiset perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

Voimaantulosäännös + sen perustelut
MTK:lla ei ole lausuttavaa.

Muita esitykseen liittyviä asioita

MTK:n vaatimukset tiivistetysti:

Pakkausten tuottajan määritelmä tulee muuttaa siten, että kaikkien pakkausten tuottajavastuu on sillä, joka valmistaa pakkauksia ts. pakkaamiseen tarkoitettuja tuotteita tai tuo pakattuja tuotteita ja/tai pakkausmateriaalia maahan. Tämä määritelmä rajaisi pakkausten tuottajavastuullisten yritysten joukkoa merkittävästi, vähentäisi hallinnollista taakkaa ja tekisi lainsäädännöstä paremmin valvottavan.

Mikäli pakkausten tuottajavastuuta ei siirretä tavaravirrassa ylöspäin pakkausmateriaalien valmistajille ja pakattujen tuotteiden/pakkausmateriaalin maahantuojuille, on palvelupakkausten tuottajan määritelmä muutettava vastaamaan Ruotsin määritelmää: "6) pakkaukset, joiden tuottajana pidetään tuotteen pakkaajaa tai pakatun tuotteen maahantuojuja; kuitenkin palvelupakkausten, joita käytetään pääsääntöisesti elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden pakkaamiseen myyntipaikalla tai jalostamattomien maatalous- ja puutarhatuotteiden pakkaamiseen, tuottajana pidetään pakkausten valmistajaa tai maahantuojuja".

Helsingissä 31. tammikuuta 2022

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Airi Kulmala

Mari Lukkariniemi

Satu-Marja Tenhiälä